

Hřbitov židovský, Humpolec

Popis:

Místní židovský hřbitov byl založen počátkem 18. století a využívaly jej židovské obce ze širokého okolí – Lipnice, Kaliště, Želiv i Věž. Je zde tedy pochováno několik významných osobností regionu, například prarodiče hudebního skladatele Gustava Mahlera či dědeček spisovatele Franze Kafky. Cenných náhrobků barokního i klasicistního typu se tady dochovalo dohromady asi tisíc.

Podrobný popis:

Dle nejstarší listiny ze dne 15. května 1385 bydlelo v tomto roce v Humpolci již několik židovských rodin. Hřbitov byl založen na počátku 18. století, prameny se však v přesném letopočtu liší – podle některých roku 1710, podle dalších 1716, 1719 či 1728. V průběhu 19. století byl dvakrát rozšířen a dnes je jeho plocha 3 658 metrů čtverečních.

Nejstarší čitelné náhrobky můžeme datovat již do poloviny 18. století. Nacházejí se ve východní části hřbitova. Nápisy na náhrobních kamenech jsou psány v hebrejštině, češtině i v němčině. Podle vyobrazení dvou žehnajících rukou můžeme na hřbitově snadno identifikovat kohenské náhrobky. Koheni jsou židovští kněží. Vztahují se na ně ztřeštěná pravidla rituální čistoty, včetně styku s mrtvými – proto jsou jejich hroby zpravidla na kraji hřbitova. Kromě tohoto symbolu zde nacházíme i symbol konvičky (někdy vyobrazené s miskou), který na náhrobku vypovídá o tom, že se jedná o hrob levity. Levité umývají kohenům ruce před kněžským požehnáním. Odtud také pochází jejich speciální symbol. Poslední pohřeb se zde konal roku 1942. Druhá světová válka se na podobě hřbitova těžce podepsala, devastovali jej frekventanti německého vojenského učiliště v Havlíčkově Brodě i chovanky ústavu pro německé učitelky v Humpolci. Vandalové však na hřbitově řádili i po válce a místo postupně zarůstalo. Od konce minulého století je hřbitov obnovován. Od roku 1994 je díky cenným náhrobkům i svému začlenění do přírodního prostředí chráněn jako významný krajinný prvek.

U vchodu do hřbitova se nachází tzv. Bejtšube, obřadní místnost, ve které byl před uložením do hrobu zesnulý obřadně očištěn (omyt). V malé prosté obřadní síni, která slouží i jako vstup na hřbitov, je dnes umístěna pamětní deska obětem holocaustu.

Region: Humpolecko a Pacovsko

Město: Humpolec

URL:

Zpřístupnění: přístupné s omezením

Bezbariérový přístup: ano s omezením

GPS: 49°32'30.536"N, 15°22'17.701"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.5418156,15.3715836&z=12>

Obrázky:

